

Nr 129.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona m. m.
jämte i ärendet väckta motioner.*

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 13 januari 1917 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under punkt 28 av andra huvudtiteln föreslagit riksdagen att till avlöning åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 29,145 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 16 april 1917 till riksdagen avlåten, till statsutskottet för förberedande behandling överlämnad proposition (nr 253), under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för samma dag samt med återkallande av ovanberörda framställning, föreslagit riksdagen

dels godkänna de i samma protokoll intagna, av departementschefen förordade förslag till avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona ävensom till allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande av avlöningsförmåner å samma stat;

dels medgiva att i särskilda undantagsfall Kungl. Maj:t må, efter framställning av anstaltens styrelse, tilldela maskinist eller förman vid anstalten gratifikation;

dels och från och med år 1918 i riksstaten under andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag till nämnda uppfostringsanstalt å 39,700 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft två inom andra kammaren väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen nr 60 av herrar *A. Ekman* och *C. Vahlquist* och nr 418 av den sistnämnde motionären.

I den förstberörda motionen har hemställts, att riksdagen med godkännande av det förslag till avlöningsstat, styrelsen för statens uppfostringsanstalt å Bona i skrivelse till Konungen den 6 november 1916

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 6 saml. 59 häft. (Nr 129—130.) 1

överlämnat, måtte å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 43,265 kronor.

I den sistnämnda motionen har föreslagits, att riksdagen ville besluta den ändring i Kungl. Maj:ts förslag till ordinarie avlöningsstat för uppfostringsanstalten å Bona beträffande direktörens, pastorns och förste lärarens, lantbruksinspektorens och avdelningsföreståndarens samt andrelärarens och avdelningsföreståndarens kontanta avlöningsförmåner, att dessa skola utgå med de belopp, som av styrelsen för anstalten och i förstnämnda motion föreslagits och sålunda godkänna följande ordinarie avlöningsstat för uppfostringsanstalten å Bona:

	Lön eller motsva- rande	Tjänst- görings- pennin- gar eller motsva- rande	Arvode för sär- skilt uppdrag	Summa	
1 direktör	3,000	2,000	—	5,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 pastor och förste lärare, arvode	2,300	1,200	—	3,500	Efter 5 år kan den del av arvodet, som motsvarar lön, höjas med 500 kronor.
1 lantbruksinspektör, tillika avdelningsföreståndare	1,600	1,000	—	2,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor och efter 10 år med ytterligare 400 kronor.
1 andre lärare, tillika avdelningsföreståndare, arvode	1,600	1,000	—	2,600	Efter 5 år kan den del av arvodet, som motsvarar lön, höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 tredje lärare, arvode	1,200	900	—	2,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 bokhållare	1,200	900	—	2,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 maskinist	1,000	550	—	1,550	
1 förman med förordnande såsom gruppleddare	800	500	200	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
3 förmän med d:o	2,400	1,500	600	4,500	
1 förman	800	500	—	1,300	
9 förmän	7,200	4,500	—	11,700	
1 husmoder, jämte fri kost	700	—	—	700	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
Till ersättning åt vikarier under semester och tjänsteresor	—	—	—	1,500	
Summa	—	—	—	40,650	

Ann. För husmodern utgör pensionsunderlaget lönen jämte, i förekommande fall, intjänade ålderstillägg.

Rörande de skäl, motionärerna till stöd för dessa framställningar anfört, får utskottet hänvisa till motionerna.

Den för år 1917 gällande avlöningsstaten har följande utseende.

	L ö n			Tjänstgöringspenningar	Summa	
	Oreducerat belopp	Pensionsavgift motsvarande belopp	Reducerat belopp			
1 direktör	3,000	150	2,850	1,500	4,350	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 pastor och förste lärare	2,000	100	1,900	1,000	2,900	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor.
1 lantbruksinspektör, tillika avdelningsföreståndare	1,200	50	1,150	900	2,050	
1 andre lärare, tillika avdelningsföreståndare ...	900	50	850	700	1,550	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 tredje lärare	900	50	850	700	1,550	
1 bokhållare	900	50	850	700	1,550	
1 maskinist	700	30	670	600	1,270	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 förman	600	25	575	500	1,075	
7 förmän	4,200	175	4,025	3,500	7,525	Efter 5 år kan lönen höjas med 75 kronor och efter 10 år med ytterligare 75 kronor.
1 husmoder, jämte fri kost	500	25	475	100	575	
Läkararvode	—	—	—	—	500	
Summa	—	—	—	—	24,895	

Anm. 1. Därest direktören åtnjuter båda de för befattningen uppförda ålderstilläggen, skall det pensionsavgift motsvarande belopp, som skall avdragas å lönen, utgöra 200 kronor, och sålunda avlöning till honom utgå med 5,300 kronor.

Anm. 2. Därest andre läraren eller tredje läraren är delägare i folkskollärarnas pensionsinrättning, skall han ej vidkännas mot pensionsavgift svarande avdrag å lönen; i sådant fall utgör alltså hans begynnelseavlöning 1,600 kronor.

Jämlikt särskilda nådiga bemyndiganden må av förslagsanslaget till kost och beklädnad åt eleverna vid anstalten å Bona m. m. utgå avlöning till 6 extra förmän ävensom beklädnadsersättning till 14 förmän och 1 maskinist med 100 kronor till en var.

Vid anmälan inför Kungl. Maj:t den 13 januari 1917 av styrelsens för statens uppfostringsanstalt å Bona skrivelse den 6 november 1916

angående, förutom annat, uppförande av avlöningsstaten för anstalten å ordinarie stat samt lönereglering för befattningshavare därstädes uttalade dåvarande departementschefen att, då löneregleringskommittén, vilken ansetts böra höras över berörda förslag, för det dåvarande hade till behandling en mängd frågor av synnerligen omfattande och brådskande art, kommitténs yttrande icke vore att vänta förr än så sent, att någon utsikt att få frågan förelagd 1917 års riksdag icke syntes förefinnas samt att, då genomförandet av en lönereglering i enlighet med styrelsens förslag skulle för staten innebära en ingalunda obetydlig utgiftsökning, ett framförande av förslaget av denna anledning måste under nu rådande kristid väcka vissa betänkligheter. Av dessa skäl ansåg departementschefen, att samtliga kostnader för anstalten borde jämväl för år 1918 bestridas från å extra stat beviljade anslag.

Då det förstnämnda hindret emellertid numera bortfallit, och då departementschefen funnit, att antagandet av ny avlöningsstat för anstalten, även med förhöjning av så gott som alla nu utgående avlöningar, torde kunna ske utan att medföra någon mera avsevärd utgiftsökning, har det synts departementschefen, som om prövningen av ifrågavarande spörsmål icke för kostnadens skull borde längre undanskjutas.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser anstaltens uppförande å ordinarie stat, har utskottet ansett sig böra biträda.

Vad härefter beträffar de av Kungl. Maj:t föreslagna lönerna till befattningshavarna vid anstalten, har utskottet i likhet med departementschefen icke kunnat undgå att finna ett visst berättigande i den av anstaltens styrelse framhållna synpunkten, att *direktören* har och säkerligen för framtiden får att utföra ett nydanings- och organisationsarbete av sådan betydelse, att högre avlöning kunde ifrågasättas. Utskottet har emellertid icke ansett sig för närvarande böra biträda den av styrelsen förordade och av motionärerna föreslagna högre avlöningen.

Vidkommande avlöningen till *lantbruksinspektoren* (tillika avdelningsföreståndare) utgör densamma för närvarande — fränsett pensionsavgift motsvarande avdrag — 2,100 kronor jämte två ålderstillägg, vardera å 200 kronor, efter respektive fem och tio år.

Styrelsen har nu — under erinran att den med ifrågavarande befattningshavare närmast jämförlige jordbruksassistenten vid Svartsjö tvångsarbetsanstalt allenast hade att svara för jordbruket — ansett, att lantbruksinspektoren-avdelningsföreståndaren vid Bona borde åtnjuta en avlöning, som med 500 kronor överstege vad som bestodes omförmälde

jordbruksassistent vid Svartsjö, eller sålunda i begynnelseavlöning 2,600 kronor jämte två ålderstillägg, vardera å 400 kronor.

Löneregleringskommittén har uttalat, att för en befattning sådan som den ifrågavarande det numera näppeligen torde vara möjligt att erhålla en fullt kompetent person mot lägre ersättning än den av styrelsen sålunda föreslagna begynnelseavlöningen; och har kommittén fördenskull ansett sig böra förorda styrelsens förslag i nämnda hänseende. Däremot har kommittén icke funnit anledning föreligga att föreslå förhöjning av nu utgående ålderstillägg, utan ansett dessa fortfarande böra bibehållas vid 200 kronor vardera.

Departementschefen har i fråga om avlöningen till berörda befattningshavare förordat löneregleringskommitténs förslag.

Mot den föreslagna begynnelseavlöningen till lantbruksinspektoren har utskottet icke haft något att erinra. Däremot har utskottet icke funnit skäl förebragta, för att icke denne befattningshavare skulle komma i åtnjutande av samma ålderstillägg som jordbruksassistenterna vid Svartsjö tvångsarbetsanstalt och Mariestads jordbruksfängelse. Den i hela lönestaten genomförda likställigheten med fångvården har på denna enda punkt brutits och synes detta så mycket mer anmärkningsvärt, som ålderstillägget fastmera bort höjas i proportion med grundlönen. Utskottet finner sig sålunda härutinnan böra biträda motionärens förslag.

Andre och tredje lärarnas vid anstalten begynnelseavlöningar utgöra för närvarande 1,600 kronor jämte två ålderstillägg, vardera å 200 kronor, efter fem och tio år, varjämte andre läraren, därest av honom bestrides orgelspelning och sångundervisning, härför uppbär särskilt arvode å 400 kronor.

Styrelsen har nu hemställt, att andre och tredje lärarna måtte beredas lika avlöningsförmåner med lärarna vid fångvårdsanstalterna samt att andre läraren dessutom i egenskap av avdelningsföreståndare måtte tillerkännas ett arvode å 500 kronor. Enligt styrelsens förslag skulle alltså avlöningen utgöra för andre läraren 2,600 kronor och för tredje läraren 2,100 kronor jämte två ålderstillägg för båda å 200 kronor.

Löneregleringskommittén har i fråga om förevarande förslag yttrat i huvudsak följande:

Även för löneregleringskommittén framstode behovet av förhöjda avlöningar till andre och tredje lärarna vid anstalten såsom numera oavvisligt. Då nämligen vid en anstalt av den art som Bona det uppfostrande momentet uppenbarligen måste komma i det främsta rummet, vore det givetvis av största vikt att kunna för anstalten förvärva och där under någon mera avsevärd tid få bibehålla fullt kompetenta lärarkrafter. Att detta med nu utgående avlöningar knappast torde låta sig göra, framginge av vad styrelsen påpekat.

Vid nu angivna förhållanden hade kommittén ansett sig kunna för tredje läraren tillstyrka den utav styrelsen föreslagna avlöningen 2,100 kronor jämte två ålderstillägg, vardera å 200 kronor, eller samma avlöning, som åtnjötes av skollärarna vid centralfängelserna och vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö. Med hänsyn till andre lärarens vid Bonaanstalten ställning såsom tillika avdelningsföreståndare syntes avlöningen för honom böra sättas något högre än för tredje läraren, och hade kommittén därvid stannat vid en avlöning av 2,400 kronor jämte två ålders-tillägg, vardera å 200 kronor.

Då det icke syntes vara önskvärt, att en lärare vid Bonaanstalten allt för länge bibehölles i sin prövande befattning, borde avlöningen tydligtvis utgå i form av arvode, såsom ock av enahanda anledning vore förhållandet beträffande skollärarna vid fångvården.

Med de nu av kommittén föreslagna avlöningarna till andre och tredje läraren vid anstalten ansåge kommittén det böra kunna åläggas dessa lärare, eller den av dem, som vore därtill bäst skickad, att utan särskild ersättning bestrida orgelspelning och sångundervisning.

Löneregleringskommitténs förslag i fråga om avlöningarna till berörda befattningshavare ävensom om de villkor, som med avlöningarnas tillgodonjutande skulle förknippas, har av departementschefen förordats.

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser nedsättning till 300 kronor i det av styrelsen föreslagna arvodet till andre läraren såsom avdelningsföreståndare har utskottet icke ansett sig böra biträda. Enligt vad utskottet inhämtat, är nämligen elevantalet å anstaltens båda avdelningar ungefärligen lika och är ansvaret och tjänsten i övrigt av samma krävande beskaffenhet. Visserligen innebär Kungl. Maj:ts förslag, på sätt departementschefen anfört, en icke oväsentlig ekonomisk förbättring i förhållande till nu utgående avlöningsförmåner, men synes detta icke vara något skäl, varför icke andre läraren skulle äga rätt uppbära samma arvode i egenskap av avdelningsföreståndare som lantbruksinspektoren. Utskottet anser sig sålunda böra förorda, att berörda arvode utgår till andre läraren med enahanda belopp som det till lantbruksinspektoren föreslagna eller 500 kronor.

Vad härefter angår frågan om indragande av det hittills till andre läraren utgående *arvodet för orgelspelning och sångundervisning* har utskottet ej heller i denna del funnit sig övertygat om det lämpliga och skäliga i Kungl. Maj:ts förslag härutinnan. Genom skyldigheten att bestrida orgelspelningen är andre läraren, vilken i egenskap av avdelningsföreståndare har varannan söndag ledig, bunden vid tjänsten varje söndag. Utan särskilt arvode kommer denna skyldighet givetvis att kännas tung och obillig, särskilt för nuvarande tjänsteinnehavaren, som genom sin kompetens förut haft en extra inkomst, men även för en blivande lärare, som på grund av avlagd organistexamen ålägges

tjänstgöra varje söndag utan särskild ersättning. Skulle denna kompetens ej av honom besittas, bleve hans tjänstgöring lindrigare under det att likväl samma avlöning komme att av honom åtnjutas. Då fångvården dessutom i nu ifrågavarande lönestat tagits till förebild, vill utskottet jämväl fästa uppmärksamheten på, att inom fångvården ej förekommer liknande skyldighet för tjänsteman att utan arvode sköta orgelspelningen. Sålunda utgör orgelspelningsarvodet vid centralfängelset å Långholmen 700 kronor, vartill kommer särskild ersättning för sångundervisning med 150 kronor och vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda 400 kronor. Vid Svartsjö tvångsarbetsanstalt utgår orgelspelningsarvodet till en vid anstalten anställd vaktkonstapel med 250 kronor, vilket belopp denne således uppbär utöver de löneförmåner, han på grund av sin ordinarie tjänst åtnjuter. Utskottet har emellertid funnit lämpligt, att det anslag, som enligt utskottets mening bör utgå för orgelspelning vid Bonaanstalten, icke bindes vid någon viss befattningshavare, utan torde detsamma böra ställas till styrelsens för anstalten förfogande, att utbetalas till den person, som erhåller styrelsens uppdrag att handhava orgelspelningen därstädes. Anslaget synes böra bestämmas till samma belopp som arvodet för ifrågavarande syssla vid centralfängelserna i Malmö och å Härlanda eller 400 kronor. Detta belopp har hittills åtnjutits av andre läraren vid anstalten.

I övriga delar har Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts föreliggande proposition och herrar Ekmans och Vahlqvists ovanberörda motioner

a) godkänna följande ordinarie avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona att tillämpas från och med år 1918:

	Lön eller motsva- rande	Tjänst- görings- pennin- gar eller motsva- rande	Arvode för sär- skilt uppdrag	Summa	
1 direktör	3,000	1,500	—	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 pastor och förste lärare, arvode	2,100	1,150	—	3,250	
1 lantbruksinspektör, tillika avdelningsföreståndare	1,600	1,000	—	2,600	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor och efter 10 år med ytterligare 400 kronor.
1 andre lärare, tillika avdel- ningsföreståndare, ar- vode	1,600	1,000	—	2,600	
1 tredje lärare, arvode	1,200	900	—	2,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 bokhållare	1,200	900	—	2,100	
1 maskinist	1,000	550	—	1,550	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 förman med förordnande såsom gruppleddare	800	500	200	1,500	
3 förmän med d.o.	2,400	1,500	600	4,500	
1 förman	800	500	—	1,300	
9 förmän	7,200	4,500	—	11,700	
1 husmoder, jämte fri kost	700	—	—	700	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
Till arvode för orgelspelning	—	—	—	400	
Till ersättning åt vikarier under semester och tjän- steresor	—	—	—	1,500	
Summa	—	—	—	40,300	

Anm. För husmodern utgör pensionsunderlaget lönen jämte, i förekommande fall, intjänade ålderstillägg.

b) godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de å den ordinarie staten upptagna avlöningsförmånerna,

att innehavare av befattning vid nämnda anstalt skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid möj-

ligen inträdande förändrad organisation av anstalten eller eljest kan vara stadgad;

att innehavare av befattning vid anstalten jämväl skall vara skyldig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, låta sig förflyttas till annan dylik anstalt eller till fångvårdsanstalt; ägande han emellertid, därest förflyttningen sker utan hans egen ansökning eller uttryckta önskan, åtnjuta ersättning för flyttningskostnad;

att med befattning vid uppfostringsanstalten å Bona icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med befattning vid nämnda uppfostringsanstalt ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej anstaltens styrelse på därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid uppfostringsanstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att gift kvinna må till befattningen såsom husmoder vid ifrågavarande anstalt befordras allenast efter av Kungl. Maj:t på framställning i varje särskilt fall lämnat medgivande;

att, om husmodern ingår äktenskap, hon icke skall vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattningen, därest icke styrelsen för anstalten med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner det nödigt;

att tjänstgöringspenningar må uppbäras endast för den tid, befattningsinnehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller annan kostnadsfri ledighet, men för tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin

befattning, äger uppbära hela lönen eller i de fall, där avlöningen utgöres av arvode, den del därav, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten, utöver sina tjänstgöringspenningar, avstå så mycket av lönen eller arvodet, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest provas skäligt;

att, därest tjänstinnehavare i följd av kroppsskada, ådragen under tjänsteutövning, blivit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, avlöningen å stat må, såsom undantag från vad ovan är stadgat, kunna, efter styrelsens beprövande, oavkortad utgå till honom under högst sex månader; ankommande på prövning av Kungl. Maj:t, till huru stor del avlöning kan böra utgå till den skadade efter omförmälda tid av sex månader;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke av styrelsen provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej styrelsen finner skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande av semester eller annan kostnadsfri ledighet, innehavare av lägre tjänst skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid anstalten, densamma mot åtnjutande av de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar eller däremot svarande belopp, i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår;

att i avseende å arvode till förman vid förordnande såsom gruppleddare ävensom beträffande den husmodern tillkommande fria kosten skall i alla hänseenden gälla vad som stadgats angående tjänstgöringspenningar;

att beträffande förhöjning av avlöningen efter viss tids fortsatt innehavande av tjänst i samma lönegrad tidpunkten

för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år under villkor, att tjänstinnehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller annan kostnadsfri ledighet eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor,

under iakttagande, vad var och en av omförmälda förhöjningar angår, att den högre avlöningen ej må tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd;

att befattningshavare därvid bör tillgodoräknas tid, som före den nya avlöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till motsvarande, å avlöningsstat uppförd befattning;

att innehavare av befattning å ordinarie stat vid ifrågavarande anstalt äger att i fråga om rätt till ålderstillägg räkna sig till godo tid, varunder han varit innehavare av motsvarande eller jämförlig befattning vid fångvårdsstaten;

att direktören vid uppfostringsanstalten även må för tillgodonjutande av ifrågavarande avlöningsförhöjning räkna sig till godo tid, varunder han varit ordinarie tjänsteman i första lönegraden hos fångvårdsstyrelsen, dock under de villkor i övrigt, som gälla för åtnjutande av fastställda avlöningsförmåner för nämnda styrelse;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester må årligen, då sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjutas av direktören, pastorn, lantbruksinspektoren, andre och tredje lärarne samt bokhållaren en var under en månad ävensom av maskinisten, förmännen och husmodern en var under femton dagar;

att därjämte maskinisten, förmännen och husmodern må vid tjänstledighet för sjukdom under loppet av ett och samma kalenderår åtnjuta full avlöning under högst trettio dagar;

att befattningshavare, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid av året, som av styrelsen bestämmes, begagna sig av semester;

att samtliga befattningshavare å ordinarie stat vid anstalten må åtnjuta fri bostad jämte nödigt bränsle;

att beklädnadsersättning må i överensstämmelse med vad som gäller beträffande tjänstgöringspenningar eller ersättning för sådana vid vikariat utbetalas till maskinisten och en var av förmännen med 100 kronor samt till husmodern med 50 kronor, allt för år räknat;

att kostnadsfri vård av anstaltens läkare jämte av honom föreskrivna medikamenter lämnas åt de sist omförmälda befattningshavarna, men ej åt deras familjer;

att, därest för någon av de befattningshavare, vilka äga åtnjuta fri läkarvård, uppstår av anstaltens läkare intygat behov av vård å sjukhus eller tuberkulossanatorium, av anstaltens medel må efter styrelsens beprövande bekostas sådan vård i allmänt rum jämte den förtäring, som under vistelsen å sjukhuset eller sanatoriet av vederbörande läkare föreskrives, dock att kostnaden ej må av anstaltens medel bestridas för

längre tid än sex månader årligen, ej heller under det kostnadsfri ledighet åtnjutes eller då sjukdomen är av sådan art eller befattningshavaren uppnått den ålder att ringa utsikt finnes för att han skall komma att återinträda i tjänstgöring;

att, då kostnad av anstaltens medel utgår för befattningshavares vård å sjukhus eller sanatorium, utgifterna för hans färd dit och därifrån må på enahanda sätt bestridas;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen eller, där avlöningen utgöres av arvode, den del därav, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, utgår till månadens slut;

att, då befattningshavare avlider, styrelsen må, efter prövning av förekommande omständigheter, medgiva hans änka eller efterlevande familj att bibehålla den befattningshavaren anvisade bostadslägenheten intill den dag, styrelsen finner lämpligt bestämma för lägenhetens frånträdande;

att, därest tjänstinnehavare avlider i följd av olyckshändelse, timad under tjänstutövning, ett belopp, motsvarande den avlidnes avlöning för en månad, må såsom begravningshjälp tilldelas hans dödsbo;

att i fråga om befattningshavares skyldighet att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är vid hans tillträde till befattningen stadgat, dock att den, som med eller under år 1918 tillträder ordinarie befattning vid anstalten, skall vara underkastad de förändrade bestämmelser uti berörda hänseenden, som under samma år kunna varda meddelade; samt

att den, som tillträder den nya avlöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

c) medgiva att i särskilda undantagsfall Kungl.

Maj:t må, efter framställning av anstaltens styrelse, tilldela maskinist eller förman vid anstalten gratifikation;

d) från och med år 1918 i riksstaten under andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag till nämnda uppfostringsanstalt å 40,300 kronor.

Stockholm den 11 maj 1917.

På statsutskottets vägnar:

AXEL EKMAN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *O. M. Strömberg*, *S. H. Kvarnzelius*, *G. M. H. Ekelund*, *J. Nilsson*, *O. Bergqvist*, *A. C. Lindblad*, *A. Pers*, *J. L. Widell*, greve *N. F. Posse*, *F. Berglund*, *K. A. Malmborg* och *N. O. Bruce* samt

från andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *K. V. Rydén* i Malmö, *C. Persson* i Stallerhult, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *E. A. Nilson* i Örebro, *A. Wiklund*, *J. Ström*, *A. R. Lundblad*, *C. R. Jansson* i Falun, *J. Erlansson*, *K. O. Strid* och *K. A. Tengdahl*.
